

Katalog Legata Branislava Nušića

Tatjana Korićanac

Muzej grada Beograda
Beograd

Decembra 1988. godine, u okviru edicije Kataloga zbirki i legata, objavljen je Katalog legata Branislava Nušića, književnika, jedne od najsnažnijih pojava u srpskoj komediografiji, svestranog hroničara i učesnika u burnim događajima krajem XIX i prvoj polovini XX veka.

Autor Kataloga Darinka Tomić, kustos Muzeja grada Beograda, u Uvodnom delu predstavlja ličnost Gite Predić-Nušić, ćerke Branislava Nušića, zahvaljujući kojoj je, poklonom 1959. godine, Nušićeva zaoštavština postala svojina Muzeja.

U tekstu Branislav Nušić između života i pozornice, autor u ličnosti komediografa otkriva čoveka humanističkog opredeljenja i optimizma, koji se svojim talentom i snažnom ličnošću nije izdvajao, već bio nerazdvojni deo savremenosti srpskog naroda.

Nakon Hronologije i Bibliografije radova B. Nušića, sledi opsežan kataloški popis 492 predmeta (napomena: predmeti upisani od broja 481 do 493 predstavljaju naknadno inventarisane predmete i, takođe, pripadaju legatu).

Predmeti su prilikom obrade razvrstani u nekoliko manjih celina: portreti, fotografije, rukopisi i pisma, dokumenti i priznanja, publikacije, predmeti i nameštaj, u okviru kojih su hronološki predstavljeni. Kataloški popis, uz stručnu obradu svakog predmeta iz Legata pojedinačno, dragocen je doprinos zaštiti kulturnih dobara, a istovremeno otvara mogućnost najširoj naučnoj i kulturnoj javnosti da se upozna s materijalom i koristi podacima.

Osim osnovnih podataka o predmetima (opis, datiranje, dimenzije, tehnika, materijal, inventarski broj), Katalog pruža i dodatne informacije, koje doprinose potpunijem saznavanju života i dela Branislava Nušića.

Misli se, pre svega, na popis predmeta koji se odnose na B. Nušića, a nalaze se izvan legata Gite Predić-Nušić, u muzejskim zbirkama Odseka za književnost i kulturu, Odseka za likovne i muzičku umetnost i Odseka za istoriju Beograda 1918–1941. godine Muzeja grada Beograda (ukupno deset predmeta).

Interesantan je i podatak o izložbama tematski vezanima uz Legat, realizovanim u periodu od 1958. do 1988. godine, što pruža uvid u kretanje materijala, izložbenim prostorima i temama, a informativno-

sti doprinose i obrađeni Registri (autora Nušićevih portreta, fotografa i fotografskih radnji, ličnosti na fotografijama i ličnosti u rukopisima i pismima).

Izbor reprodukcija na poslednjim stranicama Kataloga obuhvata sve portrete Branislava Nušića (originalna umetnička dela), fotografije na kojima se on nalazi i sve njegove autografe, a takav izbor autor obrazlaže podatkom o velikoj starosti tih predmeta, što im daje oznaku predmeta od izuzetnog kulturno-istorijskog značaja.

Napominjemo na kraju, da se objavljivanje te značajne publikacije iz oblasti muzeologije dešava, sticajem okolnosti, istovremeno s realizovanjem izložbe o Branislavu Nušiću, u organizaciji Muzeja grada Beograda i Muzeja pozorišne umetnosti, u Sali pod svodovima Konaka kneginje Ljubice. Povod je jubilej 125. godina od rođenja velikog komediografa, a izložba traje do polovine marta 1989. godine.

Primljeno: 16. 2. 1989.

Neue Museumskunde, Berlin: Rat für Museumswesen

Mira Heim

Muzejski dokumentacioni centar
Zagreb

1988. 31,3

Treći broj Neue Museumskunde za 1988. godinu donosi priloge o 500. godišnjici rođenja Thomasa Müntzera od Adolfa Laubea i Vere-Gisele Ewald. A. Laube iznosi svoja istraživanja o ličnosti Thomasa Müntzera, probleme vezane uz njegovu biografiju, socijalnu politiku, Müntzerovu teoriju i njegovu ulogu kao seljačkog vođe, te odnose između Luthera i Müntzera. Cilj mu je pravilno interpretirati lik T. Müntzera. V.–G. Ewald zadržava se na spomen-objektima ranograđanske revolucije, koju će mnogi muzeji u toku proslave 500. godišnjice rođenja T. Müntzera obilježiti, pri tome se osvrće na centralne spomen-objekte njemačkoga seljačkog rata 1524/25. kako u Mühlhausenu, gradu T. Müntzera, tako i u drugim gradovima.

Državni muzej za mineralogiju i geologiju u Dresdenu (Staatliche Museum für Mineralogie und Geologie) u suradnji s Prirodnjačkim muzejem iz Beča (Naturhistorisches Museum Wien) postavili su izložbu o temi 350 milijuna godina šume. Gerhard Mathé i Harald Walther u vrlo kritičnom prikazu izložbe opisuju didaktički pristup ekspoziciji od biljnih fosila kao života prethistorije preko evolucije sve do danas.

Autor Lothar Stein obrađuje etnografsku izložbu o malo poznatom otoku Sokotra (Demokratska Republika Jemen) koja se održavala 1986. godine u Etnografskom muzeju u Leipzigu (Museum für Völkerkunde). Rudolf Harm daje svoj prilog historiji peći i njihovih dijelova prikupljenih i izloženih u Muzeju dvorca Wilhelmburg Schmalkaldena.

Muzej Otta Lugwiga u Eisfeldu predstavlja regionalni etnografski muzej, postavljen prema zahtjevima toga kraja, a prikazuje kulturu i način života proizvođača porculana, južnotirinske industrije u prošlosti i sadašnjosti. Slijedi članak o spektrometriji egipatske bronce.

U obavijestima donosi se zapis o stalnom numizmatičkom postavu u Moravskome muzeju u Brnu; o budućnosti sakupljanja u transportnim muzejima; obavijesti o sastanku ICOM-ova komiteta za muzeologiju u Finskoj i Švedskoj 1987. godine; o postdiplomskom studiju muzeologije na Humboltovom Univerzitetu u Berlinu; informacija o radu grupe Kompjuter u muzeju; o muzejskim građevinama postmoderne u SR Njemačkoj te prikazi novih muzejskih izdanja.

1988. 31,4

Prvi prilog posvećen je novom postavu Njemačka historija od 1917. do 1945. u Muzeju za njemačku historiju u Berlinu (Museum für Deutsche Geschichte). Tom postavu prethodio je opsežan znanstveni rad, koji se nadovezuje na dosadašnji stalni postav, te predstavlja kontinuirani slijed njemačke historije sagledan u novim znanstvenim muzeološkim teoretskim i praktičim dostignućima, pa time posjetocima predstavlja mnogobrojne muzejske objekte o svim oblicima ljudskog djelovanja u tom razdoblju.

Ronny Kabus donosi članak o izložbi koja prikazuje sudbinu Židova od 1933. do 1945. u Wittembergu i specifičan je prilog najcrnjem dijelu njemačke historije, sa sjećanjem na pale Židove u fašističkom genocidu.

O postavama, djelovanju, razvitku i problemima tehničkih muzeja, temi aktualnoj posljednjih godina, donosi nam svoje viđenje Martin Heyne. Slijede prikazi izložaba u Postdamskom muzeju Priroda i okoliša u Havellandu od Wolfganga Zimmermanna, pregled izložbe Barok u Dresdenu postavljenoj u vili Hügel u Essenu – o njenoj koncepciji, katalogu, pedagoškoj namjeni, velikom odazivu posjetioca i drugim oblicima njena sagledavanja.

Klaus Gilardon prenosi stara sjećanja na veliku higijensku izložbu 1911. godine održanu u Dresdenu, a koju je posjetilo čak 5,5 milijuna ljudi. Prema izvorišta, bila je glavni privlačni centar, posjetioци su ne samo razgledali eksponate nego i tražili mnoge dodatne informacije. Izložba je prikazivala historiju higijene

od antike, srednjeg vijeka do početka 19. stoljeća, kako sa znanstvenog aspekta tako i s etnološkog jer su predstavljeni običaji različitih naroda.

U obavijestima slijede članci o prijedlogu dr. Z. Z. Stránskog o muzeološkom rječniku; dvadesetogodišnjici rada grupe za vojne muzeje; ljetnoj muzeološkoj školi u Brnu; sastanku Komiteta za literarne muzeje u 1987. godini; ekologiji u regionalnim muzejima zemalja socijalističke kulture i drugo.

1988. Registar

Po isteku trideset godina izlaženja časopisa Neue Museumskunde Rolf Lang i Udo Rössling prihvatili su se zadatka izrade registra za to razdoblje, koji daje uvid u sve aktualnosti muzeja i muzeologije iznesene u sklopu raznih tema.

U registru je moguće uočiti razvoj muzeja Njemačke DR i djelomično inozemnih s obzirom na njihovo vrednovanje kroz mnoge muzeološke, stručne, znanstvene, kulturne i druge oblike djelovanja u NJDR. Registar bi trebao dati uvid u dostignuća i probleme rada njemačkih muzeja. Osnutkom Savjeta za muzeje (Rat für Museumswesen) 1965. godine časopis postaje organ za teoriju i praksu muzejske djelatnosti, tribina za iznošenje i diskusiju o novim dostignućima i problemima. Autori su se našli pred zadatkom da sistematiziraju mnoštvo različitih priloga, koje su u registru podijelili na:

1. Sistemski registar:

- 1.1 Opći članci, kultura, muzejska politika, zaštita spomenika
- 1.2 Muzeologija
- 1.3 Sabiranje, dokumentacija, unapređenje
- 1.4 Muzejske prezentacije
 - 1.4.1 Izložbe
 - 1.4.2 Kulturni i javni rad muzeja tj. muzejska pedagogija
- 1.5 Obrazovanje kadrova
- 1.6 Rad inozemnih muzeja
- 1.7 Historijski muzeji
- 1.8 Umjetnički muzeji i muzeji primijenjene umjetnosti
- 1.9 Prirodoslovni muzeji
- 1.10 Literarni, kazališni i muzeji glazbe
- 1.11 Tehnički muzeji
- 1.12 Specijalni muzeji
- 1.13 Zavičajni i regionalni muzeji
- 1.14 Konzervacija, restauracija (preparacija), zaštita
- 1.15 Muzejske tehnike, gradnja muzeja
- 1.16 Historijati muzeja
- 1.17.1,2 Informacije i personalije

2. Literatura:

- 2.1 Recenzije i anotacije
- 2.2 Bibliografija

3. Autorski indeks